

(YÖK) onayı ve 22 Temmuz 2005 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan yönetmelik ile Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nesrin SEYHAN tarafından kurulmuştur. GNRK kuruluşundan bugüne kadar 0-300 GHz frekans aralığında ev, işyeri, okul, hastane (MRI, diatermi...), fabrika, arazi, baz istasyonları, cep telefonları, radar sistemleri, trafolar, YGH (Yüksek Gerilim Hatları) altında/yakınında oluşan Elektromanyetik (EM) Elektromanyetik alanların ölçümünü yapmakta, danışmanlık hizmeti vermekte ve sonuçların ulusal ve uluslararası standartlarla sağlık ve biyolojik etkiler açısından değerlendirildiği kapsamlı raporu kişi, kurum ve kuruluşlara sunmaktadır.

Avrupa ve Amerika süratle EM alanlar konusundaki araştırmalara bütçelerinden pay ayırmaktadır. İngiliz Hükümeti bağımsız bir uzmanlar grubu oluşturarak cep telefonu, baz istasyonu ve vericilerin sağlığa etkilerinin geniş bir biçimde araştırılması kararını almıştır. Bu raporda koruyucu önlemler alınması ve 3 yılda bir yapılan araştırmalar doğrultusunda konunun gözden geçirilmesi Hükümete önerilmiştir. Nihayet 1998 yılında Uluslararası Non-lyonizan Radyasyondan Korunma Komisyonu (International Commission on Non-ionizing Radiation Protection – ICNIRP)'nunca halkı ve çalışanları korumaya yönelik uluslararası standartlar oluşturulmuştur.

Standartların oluşturulmasında radyasyonun yalnızca ısı etkisi göz önüne alınmış, canlılar üzerindeki diğer biyolojik etkileri dikkate alan standartlar henüz oluşturulmamıştır. Bu nedenle Çin, Rusya, Bulgaristan, Avusturya, Macaristan, İsveç, İsviçre İtalya gibi çeşitli ülkeler genel halk RF radyasyon maruziyet sınırlarını ICNIRP sınırlarından çok aşağıda tutmuşlardır. Yani bu ülkelerde ICNIRP'nin "zararsız" olarak kabul ettiği değerler insan sağlığına zararlı addedilerek, sağlık etkileri açısından çok daha düşük sınır değerler kabul edilmiştir.

GSM hizmetleri ilk olarak 1994 yılında 900 MHz'de hayatımıza girdi.

Sonrasında 2000 yılında 1800 MHz frekansı ile farklı operatörler hizmet vermeye başladılar. Şimdi ise 3G'nin yaşantımıza girmesiyle 2100 MHz frekanslı EM alanlarla karşı karşıyayız. Çin Hükümeti ICNIRP limit değerlerini yüksek bularak, kendi bilim insanlarının görüşü doğrultusunda ülke sınır değerlerini oluşturmuştur.

Nitekim Çin 900 MHz frekansı için, 41 V/m'lik ICNIRP değeri yerine 12 V/m'yi, İsveç 4 V/m'yi, İsviçre 3,88 V/m'yi, İtalya 6 V/m'yi, Macaristan, Rusya, Polonya ve Bulgaristan ise 6,14 V/m'yi sınır değer almışlardır. Liechtenstein'da, ülkedeki tüm baz istasyonlarının EM alan seviyelerinin azaltılması ve halen 4 V/m olan sınır değer, 2012 yılına kadar 0,6 V/m'yi geçmeyecek şekilde düzenlenmesi karara bağlanmıştır. Ayrıca, Fransa Belediye Başkanları Birliği, 2009 yılı yazında maruz kalınan EM alanları azaltmaya yönelik çalışma başlatacağını açıklamıştır.

Yüksek olduğu tüm Avrupa'da tartışılan ICNIRP limitleri, ülkemizde Dr. Seyhan'ın katıldığı Telekomünikasyon Kurumu (TK) toplantılarında 900 MHz'de tek operatör için 10,23 V/m, toplam alan için 41,25 V/m; 1800 MHz'de tek operatör için 14,47 V/m, toplam alan için 58,34 V/m. olmak üzere 12 Temmuz 2001 tarihli Telekomünikasyon Kurumu (TK) Yönetmeliği ile yasalasmıştır. Aynı yönetmeliğe göre 2100 MHz için limit değerler tek operatör için 15 V/m, toplam alan için 61 V/m olarak yer almaktadır. Toplantılarda Dr. Seyhan TK'na 900 MHz standardı olan 41 V/m yerine 4 V/m'nin, 1800 MHz için de 6 V/m'nin sınır değer alınmasını önermiştir.

Anten ve kulelerin kurulacağı yerler, insanların maruziyetini en aza indireyecek şekilde planlanmalıdır. GNRK, eğer bir bölgede baz istasyonu kurulumu zorunlu ise kurallara uygun olarak dikilen kulelerin tepesine kurulmasını önermektedir.

Ancak bu durumun mümkün olmadığı yada iletişim probleminin çözülemediği ender durumlarda çevrede bulunan en yüksek binanın tepesine yapılacak ek bir çıkmanın üzerine dikilecek minimum 3 metrelik kulenin üzerine kurulması tercih edilmelidir. Baz istasyonunun binanın çatısına kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda o binanın çevre binalardan daha yüksek olması gerekmektedir. Bu durumda bile hem binada oturanlar hem de yakın çevresinde yaşayanlar ile anlaşmaya varılarak kurulmalıdır. Yerleşim alanlarında elektromanyetik alanlara aşırı duyarlı insanlar için kablosuz iletişimin olmadığı alanlar oluşturulmalıdır.

Dr. Nesrin Seyhan'ın üyesi olduğu ve hazırlanmasında görev aldığı Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) Elektromanyetik Alanlar Uluslararası Danışma Komitesinin Mayıs 2006 tarihli "Bilimsel Belirsizliklerin Olduğu Durumlarda Halk Sağlığı" (Framework Guiding Public Health Policy Options in Areas of Scientific Uncertainty) başlıklı raporunda;

- Baz istasyonlarının çocukların bulunduğu hastane, çocuk bahçesi, kreş ve okul gibi yerlere veya yakınlarına kurulmasından sakınılmasını,
- Baz istasyonlarını kurma kararında halkın duyarlılığı ve estetiğin göz önüne alınmasını ve
- Cep telefonu operatörleri ile çevrede oturanlar arasında baz istasyonu kurulmadan önce bir anlaşmanın olmasına önem verilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre sağlık; her türlü fiziksel, ruhsal ve duygusal anlamda iyi olma durumudur. Bize düşen daima bireyi her şeyin üstünde tutan toplumsal yaklaşımlar olmalıdır.

GAZİ NON-İYONİZAN RADYASYONDAN
KORUNMA MERKEZİ
(GNRK) YÖNETİM KURULU

